

form, der her kræves, Valgrettens Udvidelse til Kvinderne, til de unge og til Tjenestefolkene, har den Egenskab, at den kun — desværre, sagde jeg ved Forelæggelsen, og desværre gentager jeg her — kan gennemføres ved en Grundlovsforandring. Saa ere vi altsaa, naar vi ville have denne Reform frem, nødt til at foreslaa en Grundlovsforandring.

Den højtærede Konseilspræsident omtalte, at vi, den Gang vi for et Par Aar siden krævede Grundlovens § 32 opfyldt, dog, da Konseilspræsidenten ønskede en Grundlovsforandring, vare gaaede med til hans Betingelse, nemlig til ikke at rejse andre Spørgsmaal end dem, der vedrøre § 32, og han anførte af min Tale den Gang, at jeg havde sagt, at netop Socialdemokraterne vare stærkt interesserede i videregaaende Forandringer. Vi holdt jo paa en total Forfatningsforandring, hvad Venstre efter sit Program jo ogsaa gør, idet de ere Tilhængere af 5. Juni-Grundloven efter Programmet af 1872. Vi holdt paa den privilegerede Valgrets fuldstændige Afskaffelse. Ja, det er rigtigt. Men den højtærede Konseilspræsident citerede for lidt af min Tale, thi ellers vilde han have lagt Mærke til, at jeg som mindre vidtgaende Reformere netop nævnte de tre Ting, jeg her har talt om, at vi kunde ønske Valgretten udvidet til Kvinderne, til de unge og til Tjenestefolkene. Naar vi gavede Afkald paa at faa disse Grundlovsforandringer med, var det et stort Offer, vi bragte, og det bragte vi, for at Konseilspræsidenten kunde faa Mulighed for at føre sit Grundlovsændringsforslag til § 32 igennem. Men det er nu strandet for ham. Nu er den ærede Konseilspræsident nødt til at opfylde Grundlovens § 32, og det er, hvad vi i og for sig hele Tiden have ønsket. Men nu er altsaa ogsaa Forudsætningen for vort Løfte den Gang bortfalden, og det er da den naturligste Ting af Verden, at vi stille de politiske Reformkrav, vi her tillade os at stille.

Vort Grundkrav om en total Forfatningsforandring, om Afskaffelse af den privilegerede Valgret, berøres ikke i mindste Maade af det politiske Reformkrav, som vi her have stillet Forslag om. Ellers kunde Konseilspræsidenten jo ogsaa sige, at naar vi stille Forslag om en 8-Timers Arbejdsdag eller Forslag om andre sociale og økonomiske Reformere, saa opgave vi vort Program, Socialismens Gennemførelse, Produktionsmidlernes Overgang til Samfundseje. Det vil dog vel ingen paastaa,

Konseilspræsidenten vil heller neppe tro paa det.

Konseilspræsidenten sagde, at Stemningen i vor egen Lejr maatte være underlig, naar man tænkte paa det nuværende Forslag. Jeg kan forsikre den højtærede Konseilspræsident, at Stemningen i vor egen Lejr er saadan, som den maa være hos forstandige Mænd og Kvinder. Forstandige Mænd og Kvinder finde intet underligt i, at vi, medens vi arbejde for Socialismens fulde Gennemførelse, arbejde tillige for Reform efter Reform for at forberede Vejen dertil og tage Reform op efter Reform, hver Gang vi mene, at Tiden er moden til en saadan Reform. Navnlig saa længe vi ere Mindretal, maa vi efterhaanden tage de Reformere op, som vi tro, der efterhaanden er skabt en vis offentlig Mening for ogsaa i et Ting, hvis Flertal bestaar af vore Modstandere. Det er dog den naturligste Ting af Verden.

Den højtærede Konseilspræsident kunde ikke forstaa vort Forslag, for, sagde han, dermed opgive vi jo vor egen Kritik fra i Fjor af den Maade, hvorpaa Regeringen stillede sig til den kommunale Valgretsreform. Ja, det er ogsaa en Argumentation, der ikke er beregnet for de forstandige Elementer i dette Ting eller udenfor Tinget. Det, der skete den Gang, var, at Regeringen og Venstrereformpartiet, efter at have kæmpet Aar efter Aar for den lige, almindelige Valgrets Gennemførelse i hele det kommunale Liv, overfor Landstingets Modstand gav Slip paa Kravet om den lige, almindelige Valgrets Gennemførelse for Amtskommunernes Vedkommende, et Punkt, der ogsaa i allerhøjeste Grad vedrører den lige, almindelige Valgrets Herredømme i Sognekommunerne. De have altsaa svigtet det Lovforslag, som Regeringen selv har bragt frem, som Tiden aabenbart var moden til, og som kunde gennemføres, naar Regeringen havde staaet fast derpaa. Jeg ser ikke, hvorledes det i mindste Maade vedrører den Sag, her ligger for.

Den højtærede Konseilspræsident sagde, at man burde bruge Grundloven, bruge Forfatningen. Ja, det er rigtigt. Men jeg ser ikke, at dette Forslag i mindste Maade kan hemme eller hindre Brugen af vor Grundlov, som den er. Tværtimod, vi længes i høj Grad efter, at Regeringen f. Elks. vil gøre Alvor af at opfylde Grundlovens § 32. Konseilspræsidenten bebudede i Foraaet et Forslag til denne Paragrafs Opfyldelse. Det er ikke fremsat endnu. Vi